

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Social- och hälsovårdens klientavgifter fr.o.m. 1.1.2022

Österbottens välfärdsområde

Godkänd: Österbottens välfärdsområdes styrelse 09/2021, § 82

Innehållsförteckning

Social- och hälsovårdens klientavgifter fr.o.m. 1.1.2022	1
1. Allmänna principer	3
2. Social- och hälsocentral	5
3. Sjukhuservice	12
4. Hem- och boendeservice	14
5. Rehabilitering och funktionshinderservice	22
6. Psykosocial service	26
7. Efterskänkning och nedsättning av klientavgifter och höjning av servicesedelvärde	29

1. Allmänna principer

Österbottens välfärdsområdes klientavgiftshandbok är uppdelad enligt välfärdsområdets verksamhetsområden. Under varje verksamhetsområde hittas en kort beskrivning av den service som erbjuds samt klientavgifter för ifrågavarande service. Österbottens välfärdsområde beslutar årligen om justeringar av avgifter, såvida de inte är fastställda i lag eller förordning.

Gällande lagstiftning

Alla avgifter som tas ut av Österbottens välfärdsområde grundar sig på den gällande lagstiftningen, [3.8.1992/734 Lag om klientavgifter inom social- och hälsovården](#) samt [9.10.1992/912 Förordning om klientavgifter inom social- och hälsovården](#).

Högsta avgift

”Den avgift som tas ut för servicen får vara högst lika stor som kostnaderna för serviceproduktionen ” (klientavgiftslagen 2 §)

Avgifter som bestäms enligt betalningsförmåga

Beslut om avgifter som bestäms enligt betalningsförmågan gäller tillsvidare. Avgiften ska emellertid justeras på ansökan av klienten eller klientens företrädare eller på initiativ av samkommunen om

- 1) klientens eller dennes familjs inkomster har förändrats,
- 2) klientens eller dennes makes eller sambos rätt till avdrag enligt 10 c, 10 d eller 10 g § i klientavgiftslagen har förändrats,
- 3) familjens förhållanden har förändrats,
- 4) avgiften visar sig vara felaktig,
- 5) den klientplan som utarbetats för klienten ändras så att den påverkar storleken på klientavgiften,
- 6) kommunens eller samkommunens betalningsgrunder ändras så att det påverkar storleken på klientavgiften.

Ett avgiftsbeslut som är fastställt på felaktiga uppgifter som klienten eller klientens företrädare har lämnat, kan avgiften rättas retroaktivt för högst ett år.” (klientavgiftslagen 10 j §)

Avgiftstak

”Klientavgifternas maximibelopp (*avgiftstak*) är för en klient 692 euro per kalenderår. Sedan avgiftstaket har nåtts är de tjänster som taket gäller avgiftsfria för klienten till slutet av kalenderåret i fråga.

Vid beräkningen av det sammanlagda beloppet av avgifter som tagits ut av klienten beaktas sådana avgifter som under kalenderåret har tagits ut för

- 1) service inom den öppna sjukvården vid hälsovårdscentraler,
- 2) undersökning och vård som tillhandahålls av en poliklinik,

- 3) dagkirurgiska ingrepp,
- 4) undersökning och vård av mun och tänder, med undantag för tandtekniska utgifter,
- 5) vårdåtgärder inom specialiserad sjukvård som hänför sig till mun och käkar,
- 6) fysioterapi, neuropsykologisk rehabilitering, näringsterapi, fotvård, talterapi, ergoterapi och annan med dessa jämförbar behandling som förbättrar och upprätthåller funktionsförmågan och som ges av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården,
- 7) vård i serie,
- 8) dag- och nattvård,
- 9) tillfällig hemsjukvård och tillfällig hemsjukhusvård,
- 10) kortvarig slutna vård enligt 67 § 1 mom. i hälso- och sjukvårdslagen och kortvarig service på en institution enligt 22 § i socialvårdslagen,
- 11) sådana rehabiliteringsperioder vid en institution för medicinsk rehabilitering som avses i 29 § 2 mom. 7 punkten i hälso- och sjukvårdslagen och som beviljas personer som har rätt till service med stöd av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda eller lagen om service och stöd på grund av handikapp.” (klientavgiftslagen 6 a §)

Uppföljning av klientavgiftstaket är inom Österbottens välfärdsområde på klientens ansvar. När avgiftstaket uppnås utfärdas på begäran ett frikort till klienten. Taket för läkemedelskostnader är 579,78 euro (år 2021, räknas per kalenderår) och sköts av FPA.

Sjuktransport (förordning 10 §)

”För sjuktransport med ett sjuktransportfordon kan uppbäras högst en avgift enligt den taxa som har fastställts genom förordning av statsrådet. Denna avgift kan uppbäras även då patientens tillstånd tack vare vård i den mån har förbättrats att transport till vårdplatsen inte behövs.

Den avgift som anges i 1 mom. får inte uppbäras för transport av patient med sjuktransportfordon enligt läkares beslut från en vårdplats vid en hälsovårdscentral eller ett sjukhus till en annan vårdinrättning eller till hemvård.” (förordningen om klientavgifter 10 §)

Närståendevård för funktionshindrade

Avgift för närståendevårdares lagstadgade ledighet 11,60 € / dygn (gäller personer över 16 år).

Avgifter för frontveteraner, krigsinvalidier och krigets 26:or utreds ännu

Enligt statskontorets anvisningar.

2. Social- och hälsocentral

Inom Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde för Social-och hälsocentral erbjuds hälso-och sjukvård samt socialvårdstjänster. Möjlighet till service via digitala kanaler kan erbjudas som del av servicesystemet. Till verksamheten hör socialvård, öppenvårdstjänster inom primärvård, specialistsjukvård samt munhälsovård.

Avgiftsfria hälsovårdstjänster (klientavgiftslagen 5 §)

- service som tillhandahålls inom primärvården på grundval av 13–17 §, 19 § 1 punkten samt 24, 27 och 29 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) samt tillhörande vårdmaterial och förbrukningsartiklar för behandling av långvarig sjukdom;
- prehospital akutsjukvård enligt 39 och 40 § i Hälso- och sjukvårdslagen, utom sjuktransport vid prehospital akutsjukvård, (30.12.2010/1329)
- undersökning och vård som en poliklinik ger en person under 18 år, (30.12.2020/1201)
- tjänster vid mottagningscenter som inrättats för personer som har blivit utsatta för sexuellt våld och som avses i artikel 25 i Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (FördrS 53/2015), (30.12.2020/1201)
- undersökning, vård och uppföljning som polikliniker för mödravård ger gravida som använder berusningsmedel, (30.12.2020/1201)
- vård vid enheter för psykiatrisk öppenvård med undantag för därtillhörande partiellt uppehälle,
- vård och uppehälle för andningsförlamningspatienter samt transport i anslutning till vården, så som närmare anges i förordning,
- vaccinering enligt lagen om smittsamma sjukdomar (583/86), undersökning och behandling av allmänfarliga smittsamma sjukdomar och läkemedel som ordineras för behandlingen samt isolering av den som har eller misstänks ha insjuknat, likaså läkemedel som ordineras för behandling av anmälningspliktig smittsam sjukdom,
- undersökning och vård av levande givare av mänskliga organ, vävnader eller celler, (24.6.2010/654)
- vård och uppehälle för personer som inte fyllt 18 år till den del vårddagarna är flera än sju under ett kalenderår samt sådan medicinsk rehabilitering, hyposensibiliseringsbehandling, behandling av tal- och röststörningar, strål- och cytostatikabehandling och annan motsvarande vård som ges i serie samt

kontinuerlig dialysvård med undantag för tilläggsavgifter i specialavgiftsklassen enligt 38 § 1 mom. lagen om specialiserad sjukvård (1062/89),

- sådan rådgivning, undersökning för rehabiliteringsbehov och rehabiliteringsmöjligheter, anpassningsträning och rehabiliteringshandledning som hör till den medicinska rehabiliteringen enligt 1 § 2 mom. lagen om specialiserad sjukvård,
- hjälpmedel i medicinsk rehabilitering enligt 29 § i hälso- och sjukvårdslagen samt utprovning, behövt förnyande och underhåll av sådana, utom när behovet av hjälpmedel beror på en skada eller yrkessjukdom som ersätts enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981), lagen om skada, ådragen i militärtjänst (404/1948), trafikförsäkringslagen (279/1959), patientskadelagen (585/1986) eller någon tidigare lag som motsvarar dessa, och (24.4.2015/468)
- av läkare ordinerad transport med sjuktransportfordon från en sjukvårdsenhet till en annan och för vård i hemmet.

Hälsovårdens öppenvårdsavgifter

Förordningen om klientavgifter 3 § och 7 §

Läkarbesök	20,90 €	• Uppbärs för de tre första besöken / kalenderår • Uppbärs av alla som fyllt 18 • Gäller även distansmottagningsbesök via videoförbindelse
Besök till sjukskötare/hälsovårdare	-	• Ingen avgift uppbärs
Jouravgift	28,70 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Mellan kl. 20.00 - 8.00, samt lördagar, söndagar och helgdagar.
Specialsjukvårdens specialläkarmottagning vid hälsovårdscentral	41,80 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år
Vård i serie	11,60 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Högst 45 gånger / kalenderår
Fotvård	11,60 €	• Medicinsk fotvård

Vaccinationsbesök	20,90 €	• Besök hos läkare, t.ex. för utlandsresa
Läkares hembesök	19,20 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år
Hemsjukhus	12,20 €	• Högst 3 besök / dygn • Ifall patienten bor på serviceboende med heldygnsomsorg eller har hemvård tas ingen avgift ut
Avgift för icke annullerad tid eller för sent avbokad tid utan godtagbar orsak	51,50 €	• Tas ut av personer som fyllt 18 år. • Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden

Vårdmaterial

Avgiftsfritt: för långtidssjuka, dvs. vården har pågått längre än 3 månader, personer som har en utredning med vårdplan av läkare eller vårdpersonal från någon av våra enheter eller från en annan vårdinrättning, material finns som godkänd avtalsprodukt.

Specialsjukvårdens öppenvård

Poliklinik avgift	41,80 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år. • Gäller även distansmottagningsbesök via videoförbindelse • Uppbärs ej av personer som fortsätter tillbaka till annan vårdenhet eller effektiverat serviceboende • (förordningen om klientavgifter 8 §)
Dagkirurgi	136,90 €	• Uppbärs även av icke 18 år fyllda (förordningen om klientavgifter 8 §)
Vård i serie (specialsjukvård)	11,60 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år • Högst 45 gånger / kalenderår
Avgift för icke annullerad tid	51,50 €	• Tas ut av personer som fyllt 18 år. • Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden

Munhälsovård

Munhälsovården är avgiftsfri för barn under 18 år. För veteraner är tandvården avgiftsfri vad gäller tandläkarundersökning, preventiv vård och kliniskt arbetet som anknyter till proteser.

Munhälsovårdens klientavgifter:

Grundavgift munhygienist	10,30 €
Grundavgift tandläkare	13,30 €
Grundavgift specialisttandläkare	19,50 €
Tandbild	8,50 €
Panoramaröntgen	19,20 €
Förebyggande besöksavgift	8,50 €
Åtgärd, svårighet 0-2	8,50 €
Åtgärd, svårighet 3-4	19,20 €
Åtgärd, svårighet 5-7	38,00 €
Åtgärd, svårighet 8-10	55,60 €
Åtgärd, svårighet 11-	78,00 €
Rebasering av protes	55,60 €
Reparation av protes	38,00 €

Protes med akryldelar och helprotes	186,00 €
Kronor och bryggor, per tand	186,00 €
Skeletterad protes	225,70 €

För uteblivet besök som ej annullerats debiteras 51,50 € av 18 år fyllda.

Avgift för oanvänd service

Klientavgiftslagen 3 §

Gäller mottagningstider som bokats på förhand inom hälso- och sjukvården. Avgiften är 51,50 € och den tas ut av personer som fyllt 18 år. Ingen avgift tas ut om det finns en godtagbar orsak till att den reserverade tiden inte har avbokats. Avbokning bör ske minst en vardag före besökstiden. Observera att avgift kan tas ut även om besöket i sig annars skulle vara avgiftsfritt.

Läkarintyg

För intyg och utlåtanden som ges av läkare och tandläkare kan, beroende på typen av intyg eller utlåtande, tas ut högst 51,50 €. För läkarintyg som behövs för att få eller behålla den körrätt som avses i körkortslagen ([386/2011](#)) kan emellertid tas ut högst 61,80 €. För intyg eller utlåtanden som hör till vården inom folkhälsoarbetet eller för friskintyg som baserar sig på uppgifter som samlats in i samband med skol- och studerandehälsovården (friskintyg för ungdomar) får ingen avgift tas ut. (Förordningen om klientavgifter 23 §)

Avgift för läkarintyg som utfärdas inom primärvården

Avgiftsfria intyg	-	• Intyg som hör till vården • B-intyg för läkemedel • B-intyg för rehabilitering • B-intyg för arbetsförmåga • A-intyg • A-intyg för "hemma med sjukt barn" • Taxi-intyg • Moderskapsintyg • Karantänsintyg • Intyg för gratis vårdmaterial • Ungdomsintyg
Klass 1	20,00 €	• Salmonella-intyg för livsmedelsarbetare • HIV-intyg • TBC-intyg • Vaccinationsintyg • Intyg för INVA-parkering • Korta blanco-intyg • Intyg för färdtjänst • B-intyg för beskattning

Klass 2	51,50 €	• Sjömansintyg • Intyg för dykcertifikat • Intyg för flygcertifikat • C-intyg • Omfattande blanco intyg • T-intyg • Intyg på främmande språk • E-intyg (ej journalkopior)

Avgifter för läkarintyg som utfärdas inom specialsjukvården

	<i>Grundarvode</i>	<i>Specialiserad inom ifrågavarande specialitet</i>
B-utlåtande, kortfattat. T.ex. för mediciner eller annan förmån	14,19 €	21,29 €
B-utlåtande, utförligt (tidskrävande). Ex. Arbetsoförmåga, rehabilitering eller pension	16,22 €	24,33 €
C-utlåtande, kortfattat. Ex. Invalidvård eller motsvarande	14,19 €	21,29 €
Övrigt fritt formulerat intyg	16,22 €	24,33 €
Utlåtande om rättshandlingsförmåga	24,33 €	36,50 €
E-intyg, vanligt	10,14 €	15,21 €
E-intyg, utförligt (ensidigt)	17,74 €	26,61 €
E-intyg, omfattande och tidskrävande (dubbelsidigt)	24,33 €	36,50 €

Övriga intyg

Körkortsintyg	61,80

Rättegångsintyg givet på basen av tidigare gjord undersökning eller sjukhusberättelse	20,00 €
Rättegångsintyg gällande undersökning som gjorts på myndighetens begäran	32,00 €

3. Sjukhuservice

Inom Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde Sjukhuservice består servicen av akutsjukhus och vårdavdelningar, vilkas huvuduppgift är att producera brådskande och planerad specialsjukvård över hela området. Vid sidan om den somatiska vården erbjuds också jourmässig kris- och socialhjälp vid behov. Till sjukhuservice hör också diagnostiska och medicinska stödtjänster.

Akutsjukhus

Samjoursavgift	41,80 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år.• Uppbärs ej av personer som fortsätter tillbaka till annan vårdanstalt eller kommunalt åldringshem.• (förordningen om klientavgifter 8 §)
Jouravgift	28,70 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år• Mellan kl. 20.00 - 8.00, samt lördagar, söndagar och helgdagar.
Kris- och socialjour	-	• Uppbärs ingen avgift

Vårdavdelningar

Vårdtagsavgift	49,60 €	• Avgift för kortvarig anstaltsvård• Uppbärs per kalenderdygn (byte av dygn kl. 00:00)• ”Per kalenderdygn får tas ut vårdtagsavgift endast en gång. Om klienten flyttas direkt till en annan anstalt får den remitterande anstalten inte ta ut avgift för den dag då klienten flyttas.” (förordningen om klientavgifter 12 §)• Avgiften tas ut både på allmänmedicinska avdelningar samt inom specialsjukvården.• Barn under 18 år faktureras för högst 7 vårdtagar / kalenderår
Vårdtagsavgift (frikort)	22,80 €	• Vid uppnått avgiftstak (frikort)• Avgift för kortvarig anstaltsvård• Uppbärs per kalenderdygn• Gratis för barn under 18 år
Vårdtagsavgift (medicinsk rehabilitering)	17,10 €	• Uppbärs per kalenderdygn• Efter uppnått avgiftstak uppbärs ingen avgift.

		• Uppbärs av alla som fyllt 18 år. • ”För rehabilitering som avses i 29 § 1 mom. 7 punkten i hälso- och sjukvårdslagen och som ges åt personer med funktionshinder i form av anstaltsvård, eller för rehabilitering som ges såsom specialomsorger om utvecklingsstörda kan högst 17,10 euro per vårddag tas ut.” (förordningen om klientavgifter 14 §)
Dag- och nattvård	22,80 €	• Uppbärs av alla som fyllt 18 år • ”Om det från vårdsynpunkt är ändamålsenligt att någon vårdas på hälsovårdscentral, sjukhus eller dess verksamhetsenhet eller vid en anstalt inom socialvården eller någon annan verksamhetsenhet antingen endast om dagen (dagvård) eller endast om natten (nattvård), kan hos honom eller henne tas ut högst 22,80 euro per dygn i stället för den avgift som anges i 12 §.” (förordningen om klientavgifter 13 §)
Familjerum (förlossningen)	30,00 €	• Uppbärs per kalenderdygn
Andningsförlamade patienter	-	• Av andningsförlamade klienter uppbärs inga klientavgifter

4. Hem- och boendeservice

Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde Hem- och boendeservice omfattar vård, service och tjänster till individers hem samt boendeservice.

Service som ges hem

Service som ges till människors hem omfattar hemservice, hemsjukvård eller hemvård, d.v.s. integrerad hemservice och hemsjukvård, samt därtillhörande stödtjänster.

Avgiften för fortgående och regelbunden service i hemmet, för serviceboende och seniorboende bestäms utgående från antalet servicetimmar samt klientens betalningsförmåga och familjens storlek. Klientens servicebeslut ligger till grund för avgiften. Om det sker ändringar i servicebehovet eller tillhandahållandet av service, skall servicebeslutet ändras och även avgiftsbeslutet justeras.

För tillfällig hemvård uppbärs en avgift per timme. Vid flera besök samma dag räknas avgiften ut från den sammanlagda tiden. För de stödtjänster som ges i samband med hemvård och boendeservice, och som ingår i klientplanen fås en skälig avgift tas. Även dessa avgifter kan sänkas eller efterskänkas på basen av en skild ansökan. Utredning för fastställande av klientavgiften görs med blanketten "Utredning för fastställande av klientavgift, hemservice och långvarigt serviceboende".

Seniorboende

Vid seniorboende erbjuds vården och servicen i enlighet med tjänster till hemmet, samt i enlighet med avgifterna för tjänster hem.

Serviceboende

Avgiften för fortgående och regelbunden service i hemmet samt för långvarig boendeservice bestäms utifrån klientens behov, antalet servicetimmar, klientens betalningsförmåga och familjens storlek på samma sätt som avgiften för hemvård. Klientens servicehelhet ska motsvara det som anges i servicebeslutet. Sker det ändringar i servicebehovet eller tillhandahållandet av service, ska servicebeslutet ändras och även avgiftsbeslutet justeras.

Inkomstgränser och avgifter för fortgående och regelbunden hemvård

Familjens storlek, antal personer	1	2	3	4	5	6
Inkomstgräns, €/månad	598	1103	1731	2140	2591	2976

Servicetimmar per månad	Betalningsprocent enligt familjens storlek					
	1 person	2 personer	3 personer	4 personer	5 personer	6 personer eller fler
4 timmar eller mindre	8.00	7.00	6.00	6.00	6.00	6.00
5	10.00	8.75	7.50	7.50	7.50	7.50
6	12.00	10.50	9.00	9.00	9.00	9.00
7	14.00	12.25	10.50	10.50	10.50	10.50
8	16.00	14.00	12.00	12.00	12.00	12.00
9	17.00	14.75	12.50	12.50	12.50	12.00
10	18.00	15.50	13.00	13.00	13.00	12.00
11	19.00	16.25	13.50	13.50	13.50	12.00
12	20.00	17.00	14.00	14.00	14.00	12.00
13	21.00	17.75	14.50	14.50	14.00	12.00
14	22.00	18.50	15.00	15.00	14.00	12.00
15	23.00	19.25	15.50	15.50	14.00	12.00
16	24.00	20.00	16.00	16.00	14.00	12.00
17	24.50	20.50	16.50	16.00	14.00	12.00
18	25.00	21.00	17.00	16.00	14.00	12.00
19	25.50	21.50	17.50	16.00	14.00	12.00
20	26.00	22.00	18.00	16.00	14.00	12.00
21	26.50	22.50	18.50	16.00	14.00	12.00
22	27.00	23.00	19.00	16.00	14.00	12.00
23	27.50	23.50	19.00	16.00	14.00	12.00
24	28.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
25	28.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
26	29.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
27	29.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
28	30.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
29	30.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
30	31.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
31	31.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
32	32.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00

33	32.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
34	33.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
35	33.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
36	34.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
37	34.50	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00
38 eller mera	35.00	24.00	19.00	16.00	14.00	12.00

Övriga hemvårdsavgifter

Tillfällig hemservice, per timme	• 15 € / h
ALVAR tjänsten	• Stödtjänstkund: apparathyra 35 €/ mån. • Vård och innehåll: såsom avgiften för hemvård (ersätter fysiskt besök – regelbunden/tillfällig)
Tillfällig hemservice/barnfamiljer, per timme	• 15 € (3 h eller mindre) • 30 € (över 3h)
Hemsjukvårdsbesök	• 12,20 €/ besök
Effektiverad hemsjukvård	• 12,20 €/besök

Hemvårdens stödtjänster

Hemvårdens stödtjänster finns till för att stöda hemmaboende. Till stödtjänsterna hör bland annat måltider, dusch, trygghetslarm och andra tekniska tjänster. Till stödtjänster hör även butiks- och apoteksärenden samt snöröjning och gräsklippning. En del av stödtjänsterna ordnas endast för krigsinvalider/frontveteraner, övriga hänvisas till privat service.

Avgifter för hemvårdens stödtjänster

Lunch till hemservicens kunder inklusive transport	• 8,80€
Transport (inkl. matkörning till Kårkulla)	• 2 €

Trygghetstelefon (månadsavgift för hyra av apparat)	• 35 €
Trygghetslarm, per besök	• 15 €/besök, max. 150 €/månad (tillfällig klient inom hemvården/stödtjänstklient) • Enligt tidsåtgång (klient som får hemvård regelbundet)
Bastu- och badservice	• 8,50 €
Transport till bastun	• 4 €/enkelresa
Dagverksamhet heldag	• 3,50 €/ h (max. 22,50 €)
Transport till service och dagverksamhet	• 4 €/ enkelresa
Ledsagartjänst	• Enligt tidsåtgång (klient som får hemvård regelbundet) • 15 €/h (tillfällig klient inom hemvården)
Snöskottning, gräsklippning	• 15 €/gång
Butiksservice	• 10 €/gång
Evondos läkemedelsrobot	• Hyra för apparat 35 €/ månad

Gymverksamhet vid äldreomsorgens verksamhetspunkter

Närpes stad, gymverksamhet	• 31,50 €/ säsong
Vasa stad	
Gymverksamhet	• 23 €/ säsong
Morgonsimning	• 5,50 €/ gång

Bassänggymnastik	• 8 €/ person
Vattengymnastik	• 40,10 €/ säsong
Specialgrupp, termin	• 23 €/ säsong

Avgift för matservice vid seniorboende och serviceboende för äldre

Morgonmål	2,00 €
Lunch	7,70 €
Middag	3,80 €
Kaffe	1 €
Matservice	14,50 €/ dag
Hemtransport av matservice	2 €
Måltidsavgift / mån.	435 €

Effektiverat serviceboende (Serviceboende med heldygnsomsorg)

I klientavgiftslagen 7 c § bestäms om avgifterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg. En kommun får ta ut en månadsavgift av klienten för nämnda service, och den fastställs enligt klientens (samt eventuell makes/makas) nettoinkomster per månad. Avgiften får utgöra högst 85 % av klientens nettoinkomster per månad från vilka först gjorts de avdrag som anges i lagen.

Om klientens make/maka eller sambo fortfarande bor kvar hemma och om personen som flyttar till serviceboende med heldygnsomsorg är den som har större inkomst efter avdrag, får serviceavgiften utgöra högst 42,5 % av den sammanlagda inkomsten. Även i det här fallet ska de avdrag som nämns i lagen först räknas bort från nettoinkomsten. Minst 167 euro ska finnas kvar som disponibla medel för personligt bruk för klienten varje månad. Utredning för fastställande av klientavgiften görs med blanketten "Utredning för fastställande av klientavgift, effektiverat serviceboende".

Inkomster som ligger till grund för avgift

När en avgift enligt 7 c § bestäms, beaktas klientens (eller klientens makes) fortlöpande eller årligen återkommande inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt förskotts innehållning och förskottsbetalning (nettoinkomster). Inkomster som ligger till grund för fastställande av avgift (10 b §):

- pensioner, även pensioner från utlandet
- vårdbidrag
- årligen återkommande inkomster är till exempel dividend- eller ränteinkomster
- hyresinkomster
- andra regelbundna inkomster
- kalkylerad inkomst av skog

Avdrag från inkomster för beräkning av klientavgift

Följande avdrag ska göras från klientens (eventuell makes/makas) inkomster innan avgiften för långvarigt serviceboende (10 c och 10 d §)

- Serviceboendets hyra, minskat med bostadsbidrag
- Kostnaderna för läkemedel som förskrivits av en i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården avsedd yrkesutbildad person och som ska ersättas med stöd av sjukförsäkringslagen dras av som faktiska kostnader, dock högst till beloppet av den årssjälvrisk som avses i sjukförsäkringslagen. Kostnaderna för andra läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor än de som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen ska beaktas till den del som en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bedömt att de är behövliga för klientens hälsa.
- Grundavgiften för intressebevakarens arvode och vars storlek bestäms med stöd av 44 § 5 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). Fullmäktiges arvode dock högst till beloppet av ovan avsedda grundavgift för intressebevakarens arvode.

- Boendekostnaderna beaktas enligt följande:
 - i fråga om ägobostad beaktas de nödvändiga och skäligena utgifterna för ägobostaden under de senaste sex månaderna. Avdraget gäller så länge utgifterna är aktuella, men högst för sex månader.
 - hyran för en hyresbostad och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet under den uppsägningstid för hyresgästen som avses i 52 § i lagen om hyra av bostadslägenhet (481/1995)
 - det bruksvederlag för tre månader för en bostadsrättsbostad som avses i 16 § i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet.

Avgifter för effektiverat serviceboende

Månadsavgift för serviceboende med heldygnsomsorg	Enligt klientavgiftslagen
Hyra för servicelägenhet	Enligt serviceenhet
Disponibla medel	167,00 € / månad
Avgift för basförnödenheter hygienartiklar: <i>wc-papper, duschtvål, bassalva (inte receptbelagda), pappershanddukar</i> (klienten kan själv också skaffa)	13,00 € / månad

Anstaltsvård

Avgifterna för långvarig anstaltsvård utgår från 7 c § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992), och avgifterna för kortvarig anstaltsvård i enlighet med 12§ i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992). Avgiften för långvarig anstaltsvård tas ut från den dag vården inleds, om dygnetruntvården beräknas fortgå längre än 3 månader. I annat fall bestäms avgiften efter det att personen varit i anstaltsvård över 3 månader, och personen bedöms behöva fortsatt vård. Avgiften är högst 85% av klientens nettoinkomst per månad, och klienten bör garanteras minst 112 euro per månad för personligt bruk. I avgiften ingår boende, mat och läkemedel.

Avgifter för anstaltsvård

Avgift för långvarig anstaltsvård	Enligt klientavgiftslagen
Tillfällig vård på anstalt, intervallvård	49,60 € / dygn
Tillfällig vård på anstalt, intervallvård efter att avgiftstaket nåtts	22,80 € / dygn
Avgift för närstående vårdarens lagstadgade ledighet	11,60 € / dygn
Disponibla medel	112,00 € / månad

5. Rehabilitering och funktionshinderservice

Inom Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde Rehabilitering ingår rehabiliterings- och funktionshinderservice. Rehabiliteringstjänster ingår som en integrerad del av övrig service inom öppenvård, vård i hemmet, boendeservice och avdelningsvård. Servicen kan erbjudas som digitala tjänster, fysiska besök i hemmet eller på serviceenheter.

Funktionshinderservice är service till individer som till följd av sjukdom eller skada har långvariga eller bestående svårigheter att självständigt delta i vardagsaktiviteter. I regel är tjänster som beviljas enligt handikappservicelagen avgiftsfria.

Öppenvårdsrehabilitering

Rehabiliteringstjänster är målinriktade och kan vara allt från enskilda terapeutiska insatser till mångprofessionella utrednings- och rehabiliteringsprogram enligt gängse vårdrekommendationer och beprövad erfarenhet. Rehabiliteringsplanen utgör grunden för rehabiliteringen och görs tillsammans med individen utifrån individuella behov och med beaktande av de resurser som finns hos individen och dennes anhöriga. Bedömning av hjälpmedelsbehov ingår som en naturlig del i rehabiliteringen och ska stöda individen i vardagsfungerandet i hemmet, på arbetet eller på andra viktiga livsområden. Stöd för att klara hemmaboende för äldre ges i form av förebyggande rehabiliteringsinsatser i hemmet samt via regelbunden dagverksamhet. Mångprofessionell hemrehabilitering innebär en intensiv rehabiliteringsperiod som ska öka individens självständighet i vardagen.

Fysiatrika polikliniken

Besök hos fysioterapeut	41,80 €

Avgifter för vård i serie och terapier

Avgiften kan tas ut för högst 45 vårdtillfällen under ett kalenderår.

	<i>Avgift per vårdtillfälle/ besök</i>
Medicinsk rehabilitering vid sjukhus	11,60 €
Fysioterapi	11,60 €
Talterapi	11,60 €

Näringsterapi	11,60 €
Ergoterapi	11,60 €
Lymfaterapi	11,60 €
Hemrehabilitering	11,60 €

Avgiftsfria tjänster
• Terapier och vård för barn under 18 år • Hjälpmedelsutlåning • Rehabiliteringshandledning för personer med funktionshinder • Rehabilitering för frontveteraner och krigsinvalider

Avdelningsrehabilitering

Avdelningsrehabiliteringen är avsedd för äldre personer som bor hemma och som behöver rehabilitering som stöd för att kunna bo hemma. Till klientgruppen hör även de klienter som finns inom stödet för närståendevård.

Tillfällig vård på anstalt, intervallvård	49,60 € / dygn
Tillfällig vård på anstalt, intervallvård efter att avgiftstaket nåtts	22,80 € / dygn
Tillfällig vård på anstalt, psykiatri	22,80 € / dygn
Avgift för närståendevårdarens lagstadgade ledighet	11,60 € / dygn
Disponibla medel	112,00 € / månad

För personer under 18 år kan avgiften för kortvarig sluten vård tas ut för högst 7 vård dagar under ett kalenderår. Klientavgiften per månad för långvarig vård (mer än 3 månader) kan vara högst 85 procent av klientens nettoinkomster, från vilka avdrag enligt lag har gjorts. Om klientens inkomster är högre än makens/makans, är avgiften högst 42,5 procent av makarnas sammanlagda nettoinkomster per månad. Klienten i långvarig vård på rehabiliteringsavdelning skall lämna med minst 112 euro för personligt bruk per månad.

Funktionshinderservice

Serviceboende för personer med funktionsnedsättning

För en person med grav funktionsnedsättning som på grund av sitt handikapp eller sin sjukdom nödvändigt behöver serviceboende med service för att klara de funktioner som hör till normal livsföring. Till serviceboende hör bostad samt tjänster som ansluter sig till boendet enligt handikappservicelagen. Sådana tjänster är bland annat hjälp med att förflytta sig, hjälp med den personliga hygien, hjälp med att klä på sig, hjälp med mathushållningen och städningen av bostaden.

Servicen ordnas t.ex. med hjälp av personlig assistent, hemservice eller köpservice samt i servicehus. Alla tjänster som gäller boende är avgiftsfria för personer med svår funktionsnedsättning. För en person med funktionsnedsättning ordnas boendeservice i enlighet med specialomsorgslagen om andra tjänster inte är tillräckliga eller inte passar personen. För uppehålle uppbärs avgift enligt nedan.

Avgifter för uppehålle

Användning av gruppboendets bastulokaler per gång	3,25 € / gång
Användning av tvättstuga per gång	3,25 € / gång
Gruppboendets vattenavgift per månad per person	21,10 € / månad / person
Avgift för övrigt uppehålle användning av maskiner, medel osv i allmänna utrymmen, användning per månad	30,65 € / månad
Avgift för övrigt uppehålle användning av enhetens redskap och medel i det egna rummet per månad	4,35 € / månad

Avgift för övrigt uppehälle driftsel per månad	23,20 € / månad
Avgift för basförnödenheter (klienten kan själv också skaffa)	13 € / mån.
Måltidsavgift max per dag (självkostnadspris)	10,75 € / dag
morgonmål	1,60 € / måltid
lunch	3,95 € / måltid
middag	3,60 € / måltid
kvällsbit	1,60 € / måltid

Övriga avgifter inom funktionshinderservice

Måltidsavgift inom dag- och arbetsverksamhet	4,60€/ dag
Måltidsavgifter inom eftermiddagsvård för skolbarn	
Morgonmål, mellanmål	1,15 € /måltid
Måltidsavgifter under skolledigheter morgonmål, mellanmål	1,15 € /måltid
Måltidsavgift under skolledigheter, lunch	3,05 € / måltid

Avgift för korttidsvård

Avgift för korttidsvård för personer över 16 år (avgiftsfri för barn under 16 år)	11,60 € / dygn
Lägeravgift för personer med funktionsnedsättning	17,35 € / dygn

6. Psykosocial service

Inom Österbottens välfärdsområdes verksamhetsområde Psykosocial service erbjuds tjänster inom mental- och beroendevården, såväl öppenvårdstjänster, avdelningsvård som anstaltsrehabilitering både på bas- och specialnivå. Verksamhetsområdet svarar därtill för boendeservicen för rehabiliteringsklienter inom mental- och beroendevården.

Avgiftsfria tjänster

- Polikliniska handlednings- och rådgivningstjänster på både bas- och specialservicenivå, samt icke brådskande och akut psykosocialt stöd
- Undersökning av den psykiska hälsan på både bas- och specialservicenivå, vård och medicinsk rehabilitering, samt undersökning, vård och medicinsk rehabilitering i anslutning till beroendevården
- Socialarbete, socialhandledning och social rehabilitering inom öppenvården
- Dagverksamhet och dagavdelningsverksamhet för rehabiliteringsklienter inom mental- och beroendevården

Vårdavdelningar

Vårddagsavgift	22,80 € / dygn	• Avgift för kortvarig anstaltsvård • Uppbärs per kalenderdygn • Barn under 18 år faktureras för högst 7 vårddagar / kalenderår • "Avgifter får inte heller tas ut för observationstid enligt 9 § i mentalvårdslagen, om inte den som tagits in för observation på basis av observationen meddelas ett sådant beslut om vård oberoende av patientens vilja som avses i 8 § i den lagen." (förordningen om klientavgifter 12 §)
Beroende- vårdsrehabilitering på anstalt	49,60 € / dygn	• Pixne kliniken • Anstaltsrehabilitering som köptjänst utanför välfärdsområdet
Beroende- vårdsrehabilitering på anstalt (frikort)	22,80 € / dygn	• Pixne kliniken • Anstaltsrehabilitering som köptjänst utanför välfärdsområdet

Effektiverat boende / Serviceboende med heldygnsomsorg

I klientavgiftslagen 7 c § bestäms om avgifterna för långvarigt serviceboende med heldygnsomsorg. En kommun får ta ut en månadsavgift av klienten för nämnda service, och den fastställs enligt klientens (samt eventuell makes/makas) nettoinkomster per månad. Avgiften får utgöra högst 85 % av klientens nettoinkomster per månad från vilka först gjorts de avdrag som anges i lagen.

Om klientens make/maka eller sambo fortfarande bor kvar hemma och om personen som flyttar till serviceboende med heldygnsomsorg är den som har större inkomst efter avdrag, får serviceavgiften utgöra högst 42,5 % av den sammanlagda inkomsten. Även i det här fallet ska de avdrag som nämns i lagen först räknas bort från nettoinkomsten. Minst 167 euro ska finnas kvar som disponibla medel för personligt bruk för klienten varje månad. . Utredning för fastställande av klientavgiften görs med blanketten "Utredning för fastställande av klientavgift, effektiverat serviceboende".

Månadsavgifter för effektiverat serviceboende

Månadsavgift för serviceboende med heldygnsomsorg	Enligt klientavgiftslagen
Hyra för servicelägenhet	Enligt serviceenhet
Disponibla medel	167,00 € / månad

När en avgift enligt 7 c § bestäms, beaktas klientens (eller klientens makes) fortlöpande eller årligen återkommande inkomster minskat med kostnaderna för inkomstens förvärvande samt förskottsinnehållning och förskottsbetalning (nettoinkomster). Inkomster som ligger till grund för fastställande av avgift (10 b §):

- pensioner, även pensioner från utlandet
- vårdbidrag
- årligen återkommande inkomster är till exempel dividend- eller ränteinkomster
- hyresinkomster
- andra regelbundna inkomster
- kalkylerad inkomst av skog

Följande avdrag ska göras från klientens (eventuell makes/makas) inkomster innan avgiften för långvarigt serviceboende (10 c och 10 d §)

- Serviceboendets hyra, minskat med bostadsbidrag

- Kostnaderna för läkemedel som förskrivits av en i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården avsedd yrkesutbildad person och som ska ersättas med stöd av sjukförsäkringslagen dras av som faktiska kostnader, dock högst till beloppet av den årssjälvrisk som avses i sjukförsäkringslagen.
- Kostnaderna för andra läkemedel, kliniska näringspreparat och bassalvor än de som är ersättningsgilla enligt sjukförsäkringslagen ska beaktas till den del som en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har bedömt att de är behövliga för klientens hälsa
- Grundavgiften för intressebevakarens arvode och vars storlek bestäms med stöd av 44 § 5 mom. i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999)

Intressebevakarens arvode dock högst till beloppet av ovan avsedda grundavgift för intressebevakarens arvode.

- Boendekostnaderna beaktas enligt följande:
 - i fråga om ägarbostad de nödvändiga och skäligena utgifterna för ägarbostaden under de senaste sex månaderna. Avdraget gäller så länge utgifterna är aktuella, men högst för sex månader.
 - hyran för en hyresbostad och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet under den uppsägningstid för hyresgästen som avses i 52 § i lagen om hyra av bostadslägenhet (481/1995) det bruksvederlag för tre månader för en bostadsrättsbostad som avses i 16 § i lagen om bostadsrättsbostäder (650/1990) och övriga nödvändiga och skäligena kostnader för boendet

Långvarigt serviceboende

Klientavgiften fastställs enligt principerna för hemvårdsavgift. Inom ramen för långvarig boendeservice är minimi för disponibla medel 504,06 €/ månad (utkomststödets grunddel, med avdrag för matens andel, som är minst 49% d.v.s. 246,99€, ifall man inte känner till kostnaden för kundens matservice.) Syftet är att klienten ska kunna täcka t.ex. utgifter för måltider, hygienskötsel, barberar- och frisörstjänster, fotvård, smärre hälsovårdstjänster (t.ex. läkar-, hemsjukvårds-, och fysioterapitjänster, sjukhus- och hemsjukhusavgifter, glasögon och tandvård), butikstjänster, läkemedel (såtillvida att dessa inte tas i beaktande som avdrag när klientavgiften beräknas), lokaltrafik, prenumerationer av tidningar och tidskrifter för personligt bruk, telefon, kläder samt fritidsaktiviteter.

7. Efterskänkning och nedsättning av klientavgifter och höjning av servicesedelvärde

Efterskänkande och nedsättning av klientavgift i social- och hälsovården är möjligt i de situationer där förutsättningarna för försörjning eller förverkligandet av försörjningsplikten äventyras av att avgiften tas ut (klientavgiftslagen 11 §). Efterskänkande och nedsättning av klientavgift ska prioriteras i förhållande till utkomststöd.

Beslut om att nedsätta eller efterskänka klientavgiften kan fattas utgående från en skild ansökan om utvärdering av behovet och helhetsbilden. Nedsättning av avgiften baseras på en kalkyl av inkomsterna och utgifterna. Nedsättning och efterskänkande gäller socialvårdens alla klientavgifter, både inkomstrelaterade och jämnstora avgifter samt självriskandelar för transporttjänster. Skyldigheten att nedsätta eller efterskänka avgifter gäller också alla inkomstrelaterade avgifter inom hälsovården, såsom långvarig anstaltsvård och fortlöpande och regelbunden hemsjukvård. Även de i lagen fastslagna avgifterna för hälsovårdsservice kan nedsättas, om personens eller familjens försörjning äventyras av att avgiften tas ut.

När man utvärderar betalningsförmågan tas även maken/ makans eller sambons inkomster och utgifter i beaktande. Beslut om sänkning eller efterskänkning av avgiften görs från början av ansökningsmånaden. En sänkning görs t.ex. inte om klientens besparingar överstiger 4000 € eller parets gemensamma sammanlagda besparingar överstiger 8000 €.

Anhållan om nedsättning eller efterskänkning av klientavgift, eller om höjning av servicesedelns värde görs med blanketten "Anhållan om sänkning av avgifter eller höjning av servicesedelns värde". Ur ansökan bör framkomma för vilken avgift anhållan om sänkning eller efterskänkning gäller, fr.o.m. vilken tidpunkt och grunderna för anhållan. Utredning med verifikat över inkomster och utgifter bifogas till ansökan.